

Naročnina mesečno
25 Din, za izo-
zvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
izozvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050. — nočna 2996. 2994 in 2050

SLOVENECE

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate:
Sara jevo št. 7563
Zagreb št. 39.011
Praga-Dunaj 24.792

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

Nemčija in Jugoslavija

Neki X. Y. Z., za katerim se baje skriva zelo tehtna osebnost iz vrst naše višje diplomacije, objavlja od časa do časa v belgrajski »Politiki« znanstvene razprave o Nemčiji, iz katerih zveni vedno isti refren, namreč da bo naša država morala v svojem lastnem interesu revidirati svoje stališče do Nemčije. Naša zunanja politika da bo morala najti način udejstvovanja, ki ne bo izključeval sodelovanja z nemkim narodom.

Na Slovence, ki mejimo na kompaktne mase nemškega naroda, katerega samo še trenutno delijo rahle politične meje, ki znajo jutri izginiti, jugoslovansko-nemško vprašanje seveda v prvi vrsti zanima. Mi smo po stoletnem prisiljenem sožitju z Nemci nabrali mnogo zelo dragocenih izkušenj, ki našim bratom na jugu, podvrženim drugim skrbem, naravno manjkajo. Tudi o tem ne more obstojati noben dvom, da bi posledice napadnih kalkulacij naše zunanje politike napram Nemčiji morali plačati Slovenci — s težkimi izgubami v narodnem in kulturnem oziru, se razume. Ta perspektiva nas pa ne sme zapeljati do tega, da bi potrebne dobre stike z Nemčijo a priori odklanjali ali pa se obsodili v samo opozicijo. Nasprotno nam nalaga dolžnost, da boji kot pa drugi deli naše države skušamo pravilno gledati na Nemčijo in na vse koristne stike med njo in našo državo. Pravilno in nepristransko.

1.

Glede Nemčije vlada v vseh evropskih državah enotno mišljenje v dveh točkah: prvič da se Nemčija čimdalje bolj pogreza v gospodarske, socialne in politične težave, katerih nevarnost še nihče ni izmeril in o katerih nihče ne more z gotovostjo vedeti, kaj bodo rodile. Druga resnica pa je, da je vsa Evropa, torej tudi naša država, življenjsko interesirana na tem, da se v Nemčiji na vsak način ohrani socialni red. Revolucije so kakor kužne bolezni, ki na žalost ne spoštujejo državnih mej. Če bi nekega dne izbruhnil socialni požar v Nemčiji, kdo ve, če je danes sploh katera evropska država zadosti trdna in zadosti zdrava, da bi se ga mogla ubraniti?

Če vlada soglasnost v gornjih točkah, pa gredo mišljenja narazen, kakor hitro se pogovor zasuje na vzroke nemških težav. Nemci jih iščejo izključno le zunaj mej svoje domovine, inozemstvo pa jih odkriva samo v notranjosti Nemčije same. Kje je resnica? Treba je priznati, da je nemška kriza v gotovi meri delen pojav svetovne gospodarske krize, toda nas zanima predvsem vprašanje, zakaj se je ta kriza pokazala v tako izredno strašni obliki ravno v Nemčiji in ne tudi drugod? Če vprašamo Nemce, nam bodo enoglasno odgovorili, da je temu krivo inozemstvo, verjajski mir, reparacije... Šele dne 21. januarja t. l. se je prvič po desetih letih opogumil veliki državni kancler Brüning povedati svojim rojakom, da ta bajka, v katero so deset let slepo verovali, ni popolnoma resnična in da so Nemci mnogo svoje sedanje mišlerije zakrivali tudi sami. Kateri pa bi bili ti vzroki?

Struktura ali obeležje nemškega narodnega gospodarstva je tako, da je nemški narod v veliki meri odvisen od tega, kar proda izven mej svoje države. Ze pred svetovno vojno se je Nemčija borila za velika svetovna tržišča, dejstvo, ki je soodgovorno za izbruh svetovne vojne sploh. Od leta 1920 naprej, ko je Nemčija v verzaškem miru izgubila domala vsa zunanja tržišča, se je napredek njene industrije razvijal v divjem tempu, kar je potrebno po novih trgih le še povečalo. Notranji konzum se je vsled obubožanja ljudstva tudi skrčil, tako da je bilo neizbežno, da mora svetovna kriza tako usmerjeno gospodarstvo zadeti naravnost v srce.

Na drugi strani je Nemčija bolj kakor katera koli druga država posnemala ameriške metode racionalizacije. Njeni gospodarstveniki in sociologi so neprestano učili, da bo edino le racionalizacija rešila Nemčijo iz sedanjega položaja in ji vrnila prejšnji sijaj. Na žalost se upi niso uresničili, ker se istočasno z racionalizacijo ni zvišal konzum. Posledica je bila samo ta, da so nekateri delavci postali nepotrebni, torej brez zaslužka in brez kruha. Brezposelnost je postala stalen pojav v Nemčiji. K temu je pripomogla še inflacija pred sedmimi leti, ki je srednje sloje oropala vseh prihrankov in prisilila stotisoče nemških žena in gospodinj, da so si morale iskati postranskih družinskih dohodkov.

Tudi veličastna stavba socialne zakonodaje in delavske zaštite, ki je prav sijajno funkcionirala v dobi ugodne konjunktore, je v sedanji krizi pokazala svojo senčno stran, ker je stavila na obubožano državno blagajno nepredvidene zahteve. Sicer je pa to usoda vseh socialnih ustanov, ki hočejo zle posledice sedanjega kapitalističnega reda samo omiliti ali korigirati, ne da bi jih mogle preprečiti v njihovih vzrokih.

To bi bili nekateri gospodarski vzroki za sedanje bedno stanje Nemčije. V svojem prihodnjem članku bomo poslušali nemško razlago krize, na kar bo lažje presojati, kaj mora in more Evropa storiti, kako daleč naša država mora in sme iti, da Nemčija ne postane izhodišče socialnih neredov v Evropi.

Dr. Korošec v Belgradu

Belgrad, 17. febr. Z. Včeraj popoldne je prišel iz Slovenije v Belgrad bivši predsednik vlade dr. Anton Korošec. Na vsučilišču bo pričel s predavanji o združništvu v drugem semestru. Za njegova predavanja vlada veliko zanimanje.

Španija na razpotju

Sanchez Guerra odklonil sestavo vlade — Odločitev v rokah kralja
Topničarski polki zasedli prestolico

Madrid, 17. febr. kk. Ob 12.30 je odšel Sanchez Guerra h kralju. Ko je ob 13 zapuščal grad, je na največje presenečenje časnikarjev izjavil, da na skrajni levi ni dosegel podpore in sodelovanja, kar smatra za neobhodno potrebno. Zato je kralju sporočil, da se odreka sestavi vlade. S tako možnostjo se ni računalo, posebno ker se je z merodajne strani še zjutraj govorilo, da bo Sanchez Guerra sestavil kabineto tudi brez republikancev in socialistov. Sedaj je zopet vse odvisno od kralja, ki bo na ta način sam odločil o lastni usodi in monarhiji.

Tu prevladuje mnenje, da se je kralj branil sprejeti vladni program Sanchezu Guerra. Ko je šel Guerra v grad, je med drugim rekel časnikarjem, da ima kabinetno listo sestavljeno, ko pa je zapuščal grad, je dal gori navedeno izjavo. Dalje je rekel, da je predlagal Alvarosa, ta pa nudi premalo garancij za kralja in tako tudi on ne bo prišel do cilja. Gotovo je, da so večeraj ponoči in danes zelo vplivali z monarhistične strani na kralja in ga rotili, naj se ne da v roke več ali manj zakrinkanim republikancem. Širijo se govorice o vojaški diktaturi. Alarmantni dogodki pretekle noči še niso pojasnjeni. O tem se širijo različne verzije, posebno o nameravanem desničarskem puču, radi česar sta se tudi pripeljali dve bateriji v Madrid, kjer so ju skrili.

Francoski nasveti

Pariz, 17. febr. fr. (Izv. Slov.) Današnji »Journal des Debats« priobčuje na uvodnem mestu svoje mnenje o politični krizi, ki je izbruhnila v Španiji. List se peča predvsem z vlogo, katero v tem težavnem položaju igra vsem Francozom priljubljeni kralj Alfonz XIII. »Dostikrat se pripeti,« pravi članek, »da diktature monarhijo oslabijo, mesto da bi jo okrepile. To se je zgodilo v Španiji, kjer je vladar po zrušitvi izjemnega brezustavnega režima vendarle nekoliko zgubil na svojem velikem prestižu. Španska dinastija ima največjo garancijo v ustavi, kjer vladar lahko izvršuje svoj vpliv na državne posle, ne da bi zato sprejemal nase kakšno osebno odgovornost. Položaj je sedaj tak, da bo kralj, naj se zgodi karkoli hoče, ali se skliče običajen parlament ali pa ustavodajna skupščina, zgubil nekatere prerogative. Kljub temu pa še obstajajo ljudje v Španiji, ki bi radi pregovorili vladarja, da poizkusi z novo vojaško diktaturo. Kralj jih gotovo ne bo poslušal, ker se zaveda posledic. Novi poizkusi urediti razmere s trdo pestjo, bi priklikli še hitrejšo katastrofo. General Berenguer ni storil kralju nobene usluge s tem, da je predelgo vladal z metodami Primo de Riverre; če bo kralj pogumno sprejel nauke, ki mu jih nudi politična zgodovina Španske, bo brez težave zbral okrog sebe vse dobro misleče Špance, ki se bojijo skoka v nove avanture in v negotovost.«

Kralji obulada položaji

Pariz, 17. febr. AA. »Le Journal« poroča, da je španski kralj Alfonz podpisal listino, s katero se obvezuje, da bo do odločitve ustavodajne skupščine opustil vsako inicijativo glede sestave ministrstva in da v tem času ne bo izdajal novih naredb.

Madrid, 17. febr. kk. Sanchez Guerra se je večeraj v zaporih razgovarjal z bivšim ministrom Zamorro, delavskim voditeljem Cabalerom in vseučiliškim profesorjem Fernandom de los Rios. Razgovor je bil zelo kolegialen, vendar pa so voditelji decembrske revolucije odklonili sodelovanje. Zahtevali pa so absolutno voljno poštenost in popolno nevtiralnost kralja. Dekanu madridske odvetniške zbornice je Sanchez Guerra ponudil notranje ministrstvo, ki pa je to odklonil iz razloga, da smatra odstop kralja za neizogiben. Dosedanji komentariji liberalnih in nestranskih listov so prav ugodni za Guerra. Zaplenjen je bil neki revolucionarni večerni list, ki je pisal o dvojni smrtni kazni, ki je bila svoječasno predlagana proti Berenguerju. Pri aretaciji nekega prodajalca časopisov v centru Madrida je velika množica ljudi napadla policijo, tako da je morala nastopiti policija na konjih. V Valenciji so bile večeraj zvečer velike manifestacije za republiko, pri katerih je množica kričala po ulicah.

Pariz, 17. febr. kk. Kraljica Viktorija je na potovanju iz Londona imela kratek razgovor v Parizu z liberalnim voditeljem Santiagom Albo. Razgovor pa je bil samo čin vljudnosti.

Revolucionarni letalec Franco je hotel večeraj predavati v Parizu o položaju v Španiji. Ker mu je pariška policija delala sitnosti, je odpotoval v Bruselj. Izjavil je, da bo za gotovo še to spomlad v Španiji ustanovljena republika. Sanchez Guerra je španski Gambetta.

Topničari v Madridu

Madrid, 17. febr. kk. Poljski topniški polk, ki je nastanjen v Getafeu, 35 km južno od Madrida, je opolnoči zasedel glavne ceste. Ko se je zvedelo ob 4 zjutraj v Madridu, so se časnikarji z avtomobilom odpravili v Getafe, pa so jih ustavile vojaške straže z nasilenimi ba-

joneti, nakar so se morali vrniti. Od podčastnikov niso časnikarji dobili nobenih vesti, vendar pa so samo pripovedovali, da se nekaj godi z vlado in da so jih častniki opolnoči zbudili. Ob 6 zjutraj ni bilo nobene dejanske vesti o vsem tem. Splošno se domneva, da je izbruhnila nova vojaška revolta. Vendar je Vaš dopisnik danes dopoldne našel v Getafeu in okolici vse mirno.

Pred državnim udarom

Madrid, 17. febr. Nocoj nameravajo izklicati vojaško diktaturo. V najkrajšem času bodo zaprli telefonski promet. Ze ob 5 popoldne je vlada zopet uvedla cenzuro nad listi. Trdi se, da bo nocoj po prihodu kraljice iz Londona proglašeno vojno stanje, obenem pa izklicana vojaška diktatura. General Cavallanti je izjavil, da on in njegovi tovarishi ne smejo več dalje gledati tega. Čuje se, da sta mu generala Saro in Barrera pritrdila. Barrera je eden izmed najspodobnejših in najenergičnejših generalov španske vojske. Ob tej uri se vsi trije pogajajo z Berenguerjem in demisioniranim kabineto. Na nekem trgu v notranjem mestu so že postavljene štiri strojne puške.

Danes popoldne je bil na dvoru najprej markiz Alhuzemas. Priporočal je zopet Camba in Romanosa, torej približno prvo kombinacijo. Pozneje je Romanos priporočil kralju zopet ministra Alva-

reza, ki naj bi postal pri Sanchezu Guerra podpredsednik. Ko je bil Alvarez vprašan, na katere so-trudnike računa, je odgovoril: »Z onimi, ki so vedno naslopali za sklicanje ustavodajnega parlamenta (to je v bistvu on sam in njegovi pristaši).« Kralj je odgovoril, da bo moral vprašati še druge politike. S tem so bili brezuspešni razgovori danes končani. Nedvomno je kralj od večeraj do danes videl, da so njegov usert Sanchezom Guerra odobraval same njegovi lastni sovražniki, njegovi pristaši pa da se bili razočarani.

Pariz, 17. febr. kk. Posebni poročevalci tukajšnjih listov poročajo zvečer iz Španije, da se je položaj v zadnjih urah tako poostiril, da je eventualno še nocoj računati z odločilnimi dogodki, morda z državnim udarom. Posebno je vznemirljivo dejstvo, da je po vsej Španiji zopet uvedena brezovajna in telefonska cenzura. Medtem so bile izvedene obsežne vojaške varnostne odredbe. General Berenguer, ki ima slej kot prej skrbeti za mir in red, je vse strategične točke v mestu in okolici strogo zastražil. Čete imajo povelje, da ostanejo v vojašnicah pripravljene. V monarhističnih krogih so prišli do prepričanja, da je samo z vojaško diktaturo mogoče rešiti položaj. Liberalni politiki pa zopet opozarjajo na to, da je ekstremna levica, republikanci in socialisti, že vse pripravila, da eventualno z generalno stavko vso deželo spravi v nered.

Pred konkordatom z Grčijo?

Iz ničevih razlogov več uniranih duhovnikov zaprtih

Atene, 17. 2. j. Pred kratkim je bil imenovan nadškof Margotti za apostolskega delegata na Grškem. Pred nekaj dnevi je nadškof Margotti prišel v Atene in izročil zunanjemu ministru Mihailokopulosu pismo sv. očeta in državnika kardinala Pacellija. Mihailokopulos je izjavil, da bo v najkrajšem času odgovoril papežu na njegovo pismo, opozoril pa je, da med Grčijo in Vatikanom ni konkordata. Pač pa je Grčija pripravljena pričeti razgovore glede konkordata in tako enkrat za vselej urediti odnose do Vatikana. Dokler pa sedanje stanje obstoja, Grčija težko prizna diplomatskega zastopnika Vatikana. Grški katoliki bi konkordat pozdravili, ker je vlada v zadnjem času

vkrenila stvari, ki jih grški katoliki smatrajo protizakonite. Odredbe vlade so v prvi vrsti naperjene proti uniranim katolicanom. Kakor znano, je bilo uniranih duhovnikov z zakonom prepovedana nočnja talarja, ki sliči onemu pravoslavni svetenikov. Iz ničevih razlogov je bilo več uniranih duhovnikov zaprtih. Šolski zakon prepoveduje otrokom pod 14 leti obiskovati ljudske šole, ki jih vodijo katoliški redovniki. Vsa ta pereča vprašanja bi bila z konkordatom urejena. Vendar pa prevladuje v vrstah grških katolikov pesimistično razpoloženje, ker je znano, da stoji sedanja vlada močno pod vplivom lažne in ni posebno verjetno, da bi s konkordatom mislila iskreno.

Mednarodne agrarne konference

V Zenevi sklepajo o kreditih — V Rimu bodo o prodaji žita

Zeneva, 17. febr. kk. Stalni gospodarski odbor Društva narodov je danes pod predsedstvom Italijana di Nola razpravljal v glavnem o sedanji svetovni agrarni krizi, posebno pa o krizi prodaje žita. V razpravi o agrarnih kreditih je izrazilo več članov odbora mnenje, da bi imeli ti krediti v glavnem služiti za zboljšanje preživljanja kmetov v vzhodni in srednji Evropi, da pa ti krediti ne bi mogli dovesti do zvišanja produkcije, ker s tem bi se svetovni gospodarski položaj ne zboljšal, temveč preoslabšal. Današnja razprava je šla torej v glavnem za vprašanje, kako bi se moglo preprečiti zvišanje produkcije. V gospodarskem odboru se je nahajal danes prvi zastopnik Argentine, ki je izjavil, da Argentina vedno bolj želi sodelovanja z Društvom narodov kot svetovno organizacijo, ker je Argentina zelo interesirana na svetovni trgovini in zato z navdušenjem pozdravlja mednarodno zblizevalno delo Društva narodov.

Belgrad, 17. febr. AA. Mednarodni institut za poljedelstvo v Rimu priredi novo svetovno konferenco za žito kot nadaljevanje konference maja 1929. Da se predhodno proučijo vsa vprašanja z ozirom na to svetovno konferenco, je sklical institut za 26. marec pripravljeno konferenco, na kateri se bo razpravljalo o vprašanjih, s katerimi se bo konferenca bavila ter pregledal material in sestavil predloge. Konferenca bo razpravljala o sledečem programu: 1. mednarodna organizacija kmetijske produkcije, 2. organizacija mednarodnega agrarnega kredita, 3. mednarodna organizacija trgovine z žitom. Vsi delegati in vse države lahko pri vsaki točki stavijo svoje predloge in vprašanja. V zvezi s konferenco bo dalje 20. marca ob 10 dopoldne predhoden sestanek strokovnjakov, ki bodo proučili dnevni red. Kot jugoslovanski delegat bo prisostvoval s strani delniške družbe za izvoz kmetijskih pridelkov g. L. Gottlieb.

Evropska os

Zanimivo predavanje Henrika W. Steeda

London, 13. febr. Svetovno znani žurnalisti in predavatelj srednjeevropske zgodovine Mr. Henry W. Steed je imel pod navedeno temo na london-ski univerzi pet javnih predavanj.

V njemu lastnem slogu je obdelal jedrnat, jasno in precizna vprašanja.

1. Vloga madjarskega elementa v avstrijsko-nemških odnosih (1866—1914). 2. Avstrijsko-nemška alijansa s predominiranjem Hohenzollern, cev nad Habsburžani (1879—1897); 3. Bismark, Rusija in politika protizavarovanja (1887—1907); 4. Habsburška predomnanca Hohenzollerncev (1908 do 1914). 5. Poslednje predavanje, ki nas posebno zanima, pa je posvetil klicu madjarskih propagatorjev: »Pravičnost Madjarske« v zvezi s presojo krivde za svetovno vojno.

Kot vir mu je služila najnovejša literatura ter njegovi lastni zapiski, ki jih je sestavil svoječasno kot korespondent »The Times« v Berlinu.

Knjiga »Pravičnost Madjarske« (Justice for Hungary) je naposlednje delo madjarskih propagatorjev po reviziji trianonske pogodbe. V njej proglašajo: okrnitev bivše, tako obsežne madjarske kronovine za političen zločin, sklicevaje se na svoje historične in zakonite pravice do Hrvaške in Slavonije ter ostalih teritorijev, ki so svoje dni spadali, pa ne prostovoljno, pod madjarsko krono.

Toda pozabili so omeniti: da na tem teritoriju niso živeli zgolj Madjari, temveč tudi drugi narodi: Hrvati, Srbi, Slovaki, Romuni, ki ne spadajo pod Madiare ne v etnološkem ne v političnem oziru.

Ali se naj to naziva zločin, ki vpije po pravičnosti, če so postali danes ti narodi neodvisni in samostojni ter po mnogih žrtvah, ki so padle brez sodnega procesa(?), dosegli, kar jim je pripadalo: na lastni zemlji biti svoj gospod!

Vladajoča madjarska gospoda se pač težko vživlja v nove razmere ter v duh demokracije, ki vlada v Českoslovaški, Romuniji, zlasti pa v jugoslovanski državi, kjer ni, kot bi mi rekli, več »graščakov« na eni, ter »robotov« na drugi strani!

Stanje naše kraljice zelo dobro

Belgrad, 17. febr. AA. Poročajo iz Bukarešte, da je stanje zdravja Nj. Vel. kraljice zelo dobro in da se nahaja Njeno Veličanstvo na potu popolnega ozdravljenja.

60.000 Din za revne

Zagreb, 17. februarja. 2. V mestnem socialnem odseku so pričeli danes razdeljevati denarne podpore, ki jih je dal Nj. Vel. kralj zagrebškim sirotam. Odsek je danes razdelil 120 podpor, v zneskih 100 do 120 Din. Vsega skupaj se bo razdelilo 60.000 Din. Za 50 deklie se bodo izdelale obleke.

Brezposelnost na Angleškem

London, 17. februarja. AA. Dne 9. februarja je bilo v Angliji 2.657.151 brezposelnih, te je 12.895 več kot pretekli teden in 1.117.157 več ko minulo leto.

Aretiranec ni morilec?

Aretirani Lojze Stefančič dokazuje svojo nedolžnost

Ljubljana, 17. februarja.

Danes dopoldne se je po Ljubljani raznesla z neznansko hitrostjo vest, da so oblasti morilec, ki je z zverinskim umorom župnika Kušarja v Mengšu razburil vso javnost, že izsledile in prijele. Čeprav je marsikdo smatral to novico za nagajivo pustno potegavščino, je vendar ob pol 2 vedela za to že vsa Ljubljana. Mnogi so sicer mislili, da je zločinec, ki je s tako hladnokrvnostjo umoril župnika Kušarja, zabiral za seboj vse sledove. Včeraj so orožniki aretirali osumljenca, ki ga je policija iskala, v Strnišču pri Ptuj, kjer je bil pri svojem bratu. Danes pa so ga prepeljali v Ljubljano z mariborskim vlakom, ki prihaja v Ljubljano ob tričetrt na dve.

Od ene naprej so po vseh cestah, ki peljejo na kolodvor, hitele precejšnje množice gledat prihod aretiranege Lojzeta Stefančiča.

Pogovori so se sukali le okrog njega. Vsa je ugibal, kakšen bo, kako in kje ga bodo peljali in kaj se bo z njim zgodilo. Tako se je zbrala na kolodvoru že ob pol 2 velika množica, vsa v nestrpnem pričakovanju. Malo čez poludru uro je prišel pred kolodvor tudi zeleni Henrik in zavil skozi vrta na desni strani restavracije na postajo. Stotine in stotine radovednežev, med katerimi so pa bili večinoma samo moški, se je vsulo s perona na desno stran postajališča, nekoliko proti carinarnici in obkolilo policijski voz. Radovedneži so ležali na snežene kope, samo da bi boljše videli eskortacijo osumljenca. Fotoamaterji in drugi fotografi so začeli pripravljati svoje aparate, da bi ja gotovo dobili njegovo sliko. Mariborčan je pripeljal brez zamude. Potniki so izstopali. Policija je komaj vzdrževala red in potiskala množico od vozov, ki je kmalu zapazila, da ima policija prav posebno zanimanje za tretji in četrti štiriosni voz. »Tam notri ga imajo nekje spravljenega. Kako, da ga ne privedejo ven?«

Medtem pa je odpihala lokomotiva, ki je pripeljala vlak, in pustila vse vozove na mestu. Kmalu pa so jo priklopili na zadnji voz vlaka in potegnili vse vozove, razen tistih, ki so bili pred vagonom, v katerem je sedel aretiranec, nazaj proti skladiščem. Radovedneži zopet niso vedeli, kaj bo. Kar naenkrat pa je z neverjetno naglico potegnil zeleni Henrik s postaje in v diru zapeljal pred izhod pri carinarnici. Množica je seveda takoj razumela, da bodo odvedli aretiranece skozi izhod pri carinarnici, in je vdirala proti njej. Medtem so pa stražniki in orožniki odprli vrata voza in hitro prepeljali vklejenega osumljenca, ki je bil vklepan s svojim bratom, in ju peljali skozi izhod pri carinarnici v policijski voz. Za množico se nista zmenila. Na obeh straneh pa so ju spremljali orožniki in stražniki. Hitro so ju spravili v policijski voz, ki je takoj nato oddirjal z največjo naglico na policijo.

Ljubljana, 17. februarja.

Takoj po umoru župnika Franca Kušarja v Mengšu je pričela avtomatično zasledovati morilec tudi ljubljanska policija, čeprav ni bil umor izvršen na njenem teritoriju. Po raznih okolnostih je skušala dobiti sledi za morilecem. Ena najvažnejših sledi je bil sukunčič, ki ga je morilec pustil v župnišču v Mengšu. Po raznih opisih je policija osredotočila svoj sum na delavca trvdke ing. Dukič, 27 letnega Lojzeta Stefančiča. Za ta sum so govorile razne okolnosti. Predvsem je Stefančič v petek izginil iz Ljubljane, v delavski baraki v Vodmat-ski ulici, kjer je prenočeval, pa je pustil svoj delavsko obleko, razne cunje, umazano perilo in razne razglednice. Nihče ni vedel, kam je izginil. Tudi po opisu morilec, ki so ga policiji dali razni ljudje v Mengšu in v Ljubljani, je policija sklepala, da je zločin izvršil on. Glavni trud policije se je v nedeljo in v ponedeljek usmeril na to, da bi tega iskanega Stefančiča čimprej našla. Obtežljivo za Stefančiča je bilo poleg zgoraj navedene okolnosti tudi to, da je Stefančič površno poznal okolico Mengša. Bil je namreč lani zaposlen pri gradnji misijonističar v Grobljah pri Domžalah.

Veljalo je torej dobili predvsem njega. Oblasti so ga izsledile in Strnišču pri Ptuj, kjer je prebival pri svojem bratu. Lojze Stefančič je imel stalno bivališče sploh v Strnišču. Samo kot sezonski in stavbinski delavec je iskal delo v času stavbenih sezij po drugih krajih. V noči na danes je bil Lojze Stefančič v Strnišču aretiran in prepeljan v Ljubljano.

Poleg Stefančiča je bil aretiran tudi njegov brat. Lojze Stefančič je srednje visok mož, gladko obritega obraza in malih gostih brčic. Lojze je izgledal precej mirno in nekako pripravljen na vse. Njegov, za glavo večji brat, pa je sedel poleg njega in mirno strmел predse. Očitno ne vedo, za kaj gre. Lojze Stefančič je bil oblečen v še dokaj čedno obleko.

Lojze Stefančič ni izgledal prav nič eleganten na policiji. Ni imel niti kravate. Policija je zaslišala številne Dukičeve delavce, ki so sicer poznali Stefančiča, vendar pa niso mogli izpovedati nič novega, kar policiji že ne bi bilo znano o Stefančiču samem.

Lojze Stefančič sam pa je odločno tajil vsako udeležbo pri umoru in je zadrževal cela, da še nikoli ni bil v Mengšu. Navedel je policiji tudi kraj, kjer se je od od petka na soboto nahajal, ter priče za to. Stefančičev alibi je baje zelo tehten, seveda ga pa mora policija še preizkusiti in predvsem zaslišati priče, ki so Stefančiča v petek zvečer baje videli.

Dokler pa ni Stefančič svojega alibija povsem dokazal, je še vedno domoljiva njegova nadaljnja usoda. So indicije, ki govorijo proti Stefančičevi krivdi, so pa zopet indicije, ki govorijo malo drugače. Predvsem je aretirani Lojze Stefančič nekoliko večje postave, kakor opisani morilec. Dalje pri Stefančiču niso našli orožnega denarja. Kakor smo že omenili, je oblačilo, ki ga je imel Stefančič na sebi.

Za Stefančičevo krivdo pa govori zopet to, da je tako naglo izginil iz Ljubljane, da je pustil svojo staro obleko v delavski baraki, sploh, da je naglo zapustil delo. Stefančič je ostal v zaporu in ga bo policija še zasliševala. Na vsak način, — če ne pridejo vmes kakšne nove okolnosti — bo Stefančiču malo težje dokazati krivdo na zločinu. Policija in druge oblasti se vneto trudijo, da bi nekoliko razjasnile vlogo, ki naj bi jo Stefančič imel pri tem zločinu, zdi se pa, da si oblasti niso povsem na jasnem, ali je Stefančič pravi, ali ni. Dejstvo je, da so ga oblasti tri dni iskale in ga končno našle. Dejstvo je tudi, da je on sukunčič, ki ga je morilec pustil v župnišču v Mengšu, Stefančiču prav. To pa še ne more govoriti za Stefančičevo krivdo, zakaj tak sukunčič, kupljen v konfekciji, je lahko prav tisočim in tisočim moškim. Le v slučaju, da ga je kdo videl v takem sukunčiču, potem bi nastal zopet nov, vendar pa ne povsem določen dokaz proti Stefančiču in za njegovo krivdo.

Trgovec g. Svetozar Koser, pri katerem je bil najdeni sukunčič kupljen, nas prosi za ugotovitev, da ima on 24 takih sukunčičev v zalogi in da se ne more spominjati, kdo bi tak sukunčič kupil pri njem. Blago sukunčiča je dobre kvalitete, ker on blaga slabe kvalitete sploh nima v zalogi.

Radio postaja v Trstu

Trst, 17. februarja.

Prometno ministrstvo v Rimu je te dni sklenilo, da radiofonično mrežo države znatno razširi. Zgradila se bo druga radiopostaja v Milanu s 50 do 60 kw, v Firenci z 20 kw, v Bariju z 20 kw, v Palermu in v Trstu, kjer bo dograjena junija meseca t. l. Radio-postaji v Genovii in v Bolcanu se ojačita.

Pogreb umorjenega župnika Kušarja v Mengšu.

Pa ta boj se ne vrši samo med Kristusom hudobnim duhom in mi nismo le hladni gledalci tega boja, ampak boj divja tudi v nas — v naših dušah. Tuse bojujeta ista dva junaka: Kristus in satan. In na nas samih je ležeče, komu pomagamo do zmage. Če hočemo na velikonočno jutro vstati s Kristusom in zopet veselo alelujo, tedaj se moramo na to pripravljati. Tedaj moramo s Kristusom doživljati trpljenje postnega časa, z njim mora biti križan in mora umreti v nas stari grešni človek, da bomo mogli na veliko noč z njim tudi vsi čisti vstati.

Za prvo Cerkev je bil postni čas še posebne važnosti tudi zato, ker je bil določen za ožjo pripravo na krst katehumenov. Temu so glavne verske resnice razlagali do sedaj vsak dan pred mašo, ker pri čeli maši niso smeli biti navzoči, ampak le pri takozvani »maši katehumenov.« V vse skrivnosti so jih pa uvedli šele na sredo po 4. postni nedelji. Tedaj so jim razložili tudi apostolsko veroizpoved. Dasi se je kot omenjeno, vršil ta obred šele na sredo po 4. nedelji v postu, se vendar izraža veselje nad tem dogodkom že v liturgiji imenovane nedelje, ki se tudi po prvih besedah vstopne molitve imenuje »Laetare« (Veseli se).

Pa tudi danes ima spomin na to pripravo za nas svoj važni pomen: Smrt starega človeka in rojstvo ter krst novega, ki bo ves prenovljen v Sv. Duhu.

Še bolj kot v predpostnem času povdarja Cerkev danes in potem ves postni čas resni pomen in potrebo pokore. Zdaj je čas, da postrgamo stari kvas in oblečemo novega človeka, kot nam kliče sv. Pavel.

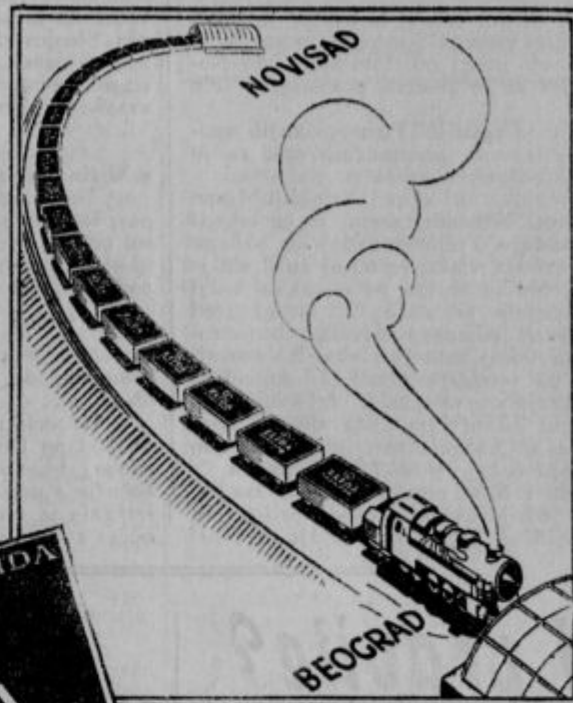
V prvih časih krščanstva (4.—10. st.) je bila v Cerkvi v navadi takozvana javna pokora, za katero je bil določen vprav postni čas. Med javne grešnike je bil prištet, kdor je zagrešil kako veliko javno pregreho in zato je moral opravljati

KAJ PRAVIJO ŠTEVILKE:

**700.000 ZAVITKOV
ELIDA SHAMPOO
PRODANIH V ZADNJEM LETU!**

**DOKAZ
NJEVOVE
KAKOVOSTI!**

**Ako biete 700.000
zavitkov položili
zaporedoma
eden za drugim,
bi tvorili 83 km
dolgo progo, ka-
kor Beograd
Novisad.**

*Za negovanje
las*

ELIDA SHAMPOO

Smrt v zametih

Sv. Rupert n. Laškim, 16. februarja.

V nedeljo, dne 15. februarja je našel Janez Pertinač, posestnik v Sv. Petru na potu od službe božje v Sv. Rupertu kakih 200 m višje od vasi Sv. Peter proti gozdu globoko v snegu mrtvega cerkvenika od Sv. Petra, Janeza Rozmana. Rozman je kot cerkvenik že več dni hodil po žitni biri. V petek proti večeru se je mudil v gostilni Franca Kocmarna v Sv. Rupertu ter se potem napotil skozi oleško hosto proti domu. Ravno takrat je tu divjal silni snežni vihar, ki je vrzel nepopisno velike množine snega še na stari sneg. Utrujen od celodnevne neizrečno težavne poti po visokem snegu brez gazi je ubogi Rozman čisto blizu vasi Sv. Peter padel; mogoče se je pri tem onesvestil; novi sneg, ki je padal po njem celo noč, ga je popolnoma pokril. V nedeljo zjutraj je šlo več Oleščanov

na potu v cerkev v Sv. Rupert čez eno, celo snežni plug s konjem, ne da bi ga bili zapazili. Šele omenjeni Pertinač je na povratku k Sv. Rupertu zapazil kos sukne, ki je nekoliko molel iz snega.

Rozman je bil 70 let star, a je bil še čvrst in krepak; 19 let je vzorno, vestno opravljal svojo službo kot cerkvenik pri Sv. Petru. Bil je dober, zaveden mož, rad prebiral naše dobre slovenske liste, pa tudi vzgleden kristjan; vestno je držal vsak prvi petek v mesecu, in tudi v nedeljo, dne 8. februarja je še bil pri sv. obhajilu. Vrli mož, počivaj v miru!

Po hribih v laškem okraju je v noči od petka na soboto dne 14. februarja padla nepopisno velika množina snega; snežni vihar je vrhu tega napravil zamete, da je na mnogih potih in cestah sploh zaprt vsak promet; večinoma je sneg po 1 m visok, v zametih pa tudi po 2 m in še več. Kako težavna je v teh krajih pot, se vidi med drugim iz tega, da je nek mlad gospodar iz Sv. Jurija ob juž. žel., ki je s svojo ženo šel na njen dom v Sv. Peter v rupertski župniji na kolino, rabil za to pot, ki meri kakih 7 km celih 10 ur. V šolo v Sv. Rupertu in na Svetini pri Celju ne more noben otrok.

Veliki zameti v Prekmurju

Murska Sobota, 16. febr.

Pretekla noč je bila v vsej Krajini grozna. Vso noč je divjal vihar in snežilo je tako silno, kakor že dolgo ne. Zjutraj so bile vse ceste zasipane s snegom. Promet je bil takorekoč popolnoma onemogočen. Avtobus, ki vozi na progi D. Lendava—M. Sobota—Rogaševci stoji. Ves promet se vrši s sanmi, a je tudi zelo otežkočen in nevaren. Obcestni jarki so popolnoma zasuti s snegom. Ponekod je sneg tudi na cestah visok do dva metra. Od več strani poročajo o nesrečah. Več sani se je prevrnilo v snegu in so se potniki le s težavo skobacali iz snega.

Snega je toliko, da povzroča hude skrbi. Ima tudi hude gospodarske posledice. Radi visokega snega in onemogočenega prometa, se propadli vsi sejmi, ki bi se imeli vršiti te dni.

Zakaj včasih rudarje odpuščajo

Senovo, 16. febr.

Za delavca je že vsaka malenkost usodna in čeprav ni vredno, da bi se človek bavil z njo. Tukaj je bila odpovedana služba petim rudarjem, ker so prodali svoj deputatni premog. Nobena prošnja, da bi jih obdržali v službi, ni našla milosti, ker povelje se je glasilo: »stran morajo!« Premog so prodali, ker stanujejo v takih krajih, kjer je dovoz skoraj popolnoma nemogoč, da si potem za tisti denar kupijo drva. Prej je bila navada, da so rudarju, ki je prodal deputatni premog, odvzeli pravico šest mesecev prejemati premog. Danes ga pa za tak velikanski »zločin« vržejo na cesto, brez ozira na njegove razmere.

Ker je po vsej logiki deputatni premog del rudarjeve plače, nikakor ni umestno, da ne bi ga smel rudar uporabiti na način, kakor mu največ zaleže, vsaj danes, ko je tako slabo plačan. Zato se zelo čudimo, da zaradi take malenkosti odpuščajo ljudi iz službe.

Za volitve v drugo skupino so bile tri kandidatne liste. Pač slabo spritevalo, ker se delavci v najvažnejših vprašanjih ne morejo ali nočejo z diniti.

Nesreča pri hepanju

Mengeš, 17. februarja.

V Kančevi tovarni v Mengšu so se delavci danes kepal. V razposajenosti je nekdo sunil delavca Miho Skofica tako nerodno, da je ta padel s 5 m visoke strehe in si zlomil roko ter se tudi drugače težko poškodoval.

Čas pokore

Se brne strune, ki so spremljale predpustne veselice, plese in maskerade, ko stopi danes v zgodnji jutranji uri duhovnik — v spokornem oblačilu — pred oltar, da oznanja smrt in za njo zaiznamuje vse, prav vse: bogate in revne, ošabne in ponižne, grešnike in pravične, mogočne in preproste. Vsakemu potrese glavo s pepelom, ki je simbol prsti, iz katere je človek, in mu oznanja, da ne bo večno živel. Pa ne samo tem, ki spokorno pokleknejo predenj, duhovnik oznanja smrt, temveč tudi oni, ki se še vrte pijani predpustnega veselja po balih, tudi oni so zapisani smrti. Vsem kliče duhovnik Kristusov: Pomni o človek, da si prah in da se v prah povrneš!

Ali nam hoče Cerkev res prinesiti smrt, ki nam jo danes tako pretresljivo prikazuje? Ne! Ravno obratno. Ona nam hoče dati v tem času življenje, ono božje življenje nam hoče dati, ki ga je priporil s svojim lastnim trpljenjem sam Kristus — Bog. In to življenje nam mora biti tem dragocenejše, čim dražje kupljeno in čim trši je bil boj zanj. Kupljeno je dovolj drago, če je dal božji Junak svojo lastno kri zanj. — Deli se pa to življenje v sv. krstu in se v drugem krstu pokori zopet obnovi. Glavna misel sv. Cerkve in njene liturgije in postnem času je: Trpljenje Kristusovo — krst — pokora.

Trpljenje Kristusovo se jasno izraža že v liturgiji predpostnega časa, a od danes naprej si Cerkev vsak dan še bolj živo predstavlja pred očmi ta veliki misterij krščanstva: Kristus sam Sin božji stopi za nas v boj s knezom teme. V prvi polovici postnega časa se veliko bolj, kot zunanja poudarja notranja stran tega boja. Motiv trpljenja se veliko bolj naglaša v drugi polovici in doseže vršek na velik teden, zlasti veliki petek.

MALI OGLASI

Vaša drobna vrstica 1-30 din ali vsaka beseda 50 par Najmanjši oglaš. 5 in. Oglaš na devet vrstic se računa po višini. Za odgovor znamo. Na vprašanje brez znamke ne odgovorjamo!

Službodobe

Učenec

zdrav, krepak, nadarjen, dober računar z veseljem do trgovine, pošten, staršev, se sprejme takoj v veliko trgovino z mešanim blagom. Ponudbe s spravevalom in sliko je poslati na naslov: Jurej Šterk, Vinica pri Črnomlju, Savska banovina.

Potnik

spirituozne stroke, sposoben, agilni in zanesljivi, dobi stalno nameščenje s fiksnim plačom, dnevnicami in provizijo. Točnejša pojasnila daje Društvo trg. potnikov in zastopnikov v Ljubljani (Trgov. dom).

Trajno delo

dobijo trije dobro izveščani mizarjski pomočniki pri Avgust Susteršič — strojno mizarstvo, Mengeš 12.

Ženska

poštena in zanesljiva, šivilja, ki bi hotela dvakrat na teden zaposlitve v krpanju perila, čiščenju moške obleke kakor tudi popravih, obenem bi prala in čistila stanovanje naj se javi pisмено ali osebno v Slapničarjevi ulici 5-1. Osebno se javiti od pol 7 zvečer dalje.

Službe iščejo

Pošten in veren

mladenič, Primorec, išče službo sluge ali hlapca. Najrajši v župnišče ali v cerkveni zavod. Ponudbe pod »Trezen« na upravo »Slovenca« v Mariboru.

Mlad fant

neoporečene preteklosti, vešč nemščine in srbohrvaščine, dobro izveščan v pisanju, išče temu primerno službo. — Ponudbe na podr. »SL« Trbovlje.

Kovaški pomočnik

išče delo kjerkoli. Naslov v upravi »SL« Maribor.

Pouk

Čamernikova šolerska šola

Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugo-avto) Prva oblast. koncesionirana Prospekt zastoni. Pišite ponil

Vnajem

Trgovski lokal

s pripadajočim suhim skladiščem in zračno, suho kletjo, vse z enim ključem zaprto, v Wolfovi ulici 12 (preje trgovina I. Kostevc) se takoj odda. Pojasnila Franc Erjavc »pri zlati lopati« v Wolfovi ulici.

Stanovanja

Lepo sobo

zračno, svetlo, elektrika, parket, oddam gospodu. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 1688.

2 veliki prazni sobi

v novi vili na najlepšem kraju Kranja, solčna lega, pripravljeni za letoviste ali pisarne, oddam. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 1529.

Posredstva

Proda se

krasno stavbišče v bližini kolodvora Vižmarje-Sent Vid. na tako prometnem kraju. Pojasnila se dobe v restavraciji pri kolodvoru.

Kupimo

Staro železo

baker, medenino, svinco in vse druge stare kovine kupuje Stupica Franc, železnica v Ljubljani, Gosposvetska cesta 1.

Srebrne krone

staro zlato in srebro kupuje RAFINERIJA DRAGIH KOVIN - Ljubljana, Ilirska ulica 36 vhod z Vidovdanske ceste pri gostilni Možina.

Prodamo

Vino čez ulico črno 9 Din, belo 10 Din, priporočila vinska klet Sv. Petra cesta 43 (na dvorišču).

Pisalni stroj

dobro ohranjen, poceni napredaj. Naslov v upravi pod št. 1685.

Gramofone

in plošče prodaja še po stari nizki ceni Radoslav Dolinar Jesenice.

Puhasto perie

čisto čobano po 48 Din kg druga vrsta po 38 Din kg čisto belo gospe po 130 Din kg in čisti puh po 250 Din kg Razpošilham po poštne povzetju L. BROZOVIC — Zagreb. Ilica 82 Kemična čistilnica perla

Polenovke

namočene velika zaloga za pepelnico pri L. Buzzolini, delikatesna trgovina, Lingarjeva ulica.

Za stavbe

vsakovrsten suh tesan in žagan les, ladijska tla, ceno oddaja Fran Suštar, Dolenska cesta. Tel. 2424

Drva

odpadki od parketov oddaja v vsaki količini parna žaga Lavrenčič & Ko Ljubljana Vošnjakova ul. 16. za goranskim kolodvorom

Na zelo dobrem

mestu trgovina suhomesnate robe in mesnica se radi preoblegla drugega posla proda brez odstopnine s kompletnim inventarjem za nizko ceno v Zagrebu. Ponudbe na Interklam d. d., Zagreb, Marovska 28, pod št. P-2124.

Prodajo se

dobro ohranjeni mizarjski stroji z vso potrebno transmisijo. — Ogleda se pri Andreju Kregar tvor. nica pohištva, St. Vid. Vižmarje 59.

Čebelarji!

Vse čebelarje potrebne ščine dobite najceneje pri Fr. Stupica, železnica — Ljubljana, Gosposvetska cesta 1.

Registrirno blagajno

999.99, dobro ohranjeno, brezhibno delujočo, kupim proti takojšnjemu plačilu. Pismene ponudbe na Al. Lesjak, Maribor, Gosposvetska ulica 11.

Philipsov jubilejni pianino

s 5 letno garancijo je najcenejši kvaliteten izdelek. Minka Modic, Ljubljana, Cofova cesta 9.

Modroce

zgornje, iz močnega blaga 240 Din Mreže, otomane, divane, fotele kupite naiceneje pri Ignacij Narobe Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 16 pri »Leyu«.

Debele

uskinastentrobe kupite naiceneje pri tvrdk A. VOLK LJUBLJANA Resljeva cesta 24

za
za tril premog
suha drva
ali koks
kličite tel 2056
oz. naročite v
Wolfovi 1 pri
Dom. Čebin

Modroce

vrhne iz la atrika močno blago Din 260— mreže - postelne odeje žimo - cvilni naiceneje kupite pri

Rudolf Sever

Ljubljana, Marijin trg 2

Telefon 2059

Premog suha drva
Pogačnik, Bohoričeva ulica 5

Krušno moko

in vse mletvske izdelke vedno sveže dobite pri A. & M. ZORMAN Ljubljana Stari trg št. 32

T. SOKLIČ
MARIBOR

HRIPO **INFLUENCO PREHLAD**

odstrani čez noč

Masirajte nekoliko na večer z **ALGO** orsa, hrbet, roke in noge za masažo

Vstali boste **BREZ VROČINE, SVEŽ** in **PREROJEN**

ALGA se dobiva povsod Po pošti pošlje Laboratorij »ALGA« Sušak

4 stek. Din 77-, 8 stek. Din 131-, 14 stek. Din 205-, 25 stek. Din 320-

vodeča svečica se dobiva povsod!

Generalno zastopstvo in skladišče za Jugoslavijo:
Robert Weinberger d. d. — Zagreb
Gajeva ulica 10

Moderen politehnični zavod - Paris

20. letnik.

Otvoritev akademičnega leta 1931. dne 15. januarja. — Študij za inženieria »In Absentia« (studij doma) 2 leti (še v krajšem času za kandidate s posebno predizobrazbo). — Fakulteta: gradnja avtomobilov, aeroplanov, elektrarn, železobeton. — Centralna kurjava. — V francoskem ali nemškem jeziku. — Pravila in program: General-Sekretariat (Dept. L. S. 1) T. M. P. 38, rue Hallé, Paris (14-e).

Brez posebnega obvestila.

Neskončno usmiljeni Bog je vzel k sebi našega nad vse skrbnega, dobrega soproga oziroma ljubljene očeta, gospoda

Petra Amalietti

železniškega uradnika v pokoju

ki se je preselil v večno življenje po kratki, a mučni bolezni pljučnici dne 16. februarja 1931.

Pogreb dragega, blagega soproga in očeta bo v sredo, dne 18. februarja ob 16 iz kapele mestnega pokopališča v Pobrežju. Sv. maša zadušnica se bo darovala dne 19. februarja ob pol 9 v frančiškanski župni cerkvi v Mariboru.

Maribor, dne 16. februarja 1931.

Marija, soproga,

Ivan, Julius, Milo, Viki, Mira, Stelka, Malka, otroci in ostalo sorodstvo.

Naznanjamo bridko vest, da je naša zlata mamica, gospa

Franja Pápa roj. Debevc

nadučiljeva vdova in hišna posestnica

v ponedeljek 16. februarja ob 7 zvečer nenadoma v Gospodu zaspala v starosti 86 let.

Pogreb drage rajne bo v sredo ob 4 popoldne iz hiše žalosti Glavni trg 38 na farno pokopališče v lastno grobnico. Blago pokojnico priporočamo v molitev.

Skofja Loka, dne 16. februarja 1931.

Franc, sin, Mici, hči.

Hans Dominik:

Moč treh

Roman iz leta 1935.

Grozotno, ko bojni klic so donele zadnje besede Erika Truworja v tihi polarni somrak. In zdajci je hitel skokoma in planil po strmem pobočju ledenika navzdol in izginil v votlini, v kateri je bilo spravljeno brzo letalo. S klecajocih nogami mu je sledil Atma. Ko je prišel na ravnino, je videl, kako je Erik Truwor ravno izvlekel zračno ladjo iz njenega skrišališča.

»Kam, Erik?? Kam?« Atma je zaklical s pojema-jočim glasom.

»V boj!« Glas Erika Truworja je zvenel ko nekoč bojni klic starih Varegov. »V boj! Z onimi tam gori! Hej!... Sedaj se branite... Erik Truwor prihaja... Veliki prihaja.«

Atma je videl, kako je dvignil Erik Truwor veliki žarilnik v brzi zrakoplov in hotel že zapreti kabino. Sklenil je roki k molitvi. Dvignil se je od klečanja in šel z razprostrtimi rokami k Eriku Truworju. Napel je do skrajnosti vse sile svojega duha. Vse, kar so mogle dati, je zbral z najmočnejšo silo v volji, da bi prisilil in uklonil zmedenega duha Erika Truworja. Hipnotična sila je začela učinkovati.

»Še enkrat mi pomagaj, veliki Bog. Daj mojemu sreč večjo moč. Moč, da uklonim bolno srce in ga ozdravim. Potem vzemi za to mojo dušo.«

Erik se je polagoma pomiril v svojih kretnjah. Njegova napeta postava se je počasi sklonila. Nato pa se je nenadoma zavedel tuje sile, ki ga je obvladala. Okrenil je glavo k Atmi. Njuna pogleda sta se zapletla drug v drugega. Nepremično sta si stala oba moža

nasproti. Dvoboj... strašen... nem... Poln upanja je trepetal Atma v srcu. Sprejel je boj... Treba je izdržati! Njegova molitev je bila uslišana!... Tedaj... majhen oblak je zastrl rdečo solnčno oblo in odvzel luč. Samo kratek hip... Takrat se je zgodilo. V nenadni poltemi je izgubil Atmin pogled ostrino... za trenutek le se mu je izmuznila prajkar pridobljena oblast.

»Ha... ha... hahaha...« Zopet se je zasmeljal, kratko, pretrgano zasmeljal, smeh norea.

V skoku se je obrnil Erik Truwor in se umaknil očarajočim Atminim pogledom. Z groznim posmehom je skočil v kabino in zaloputnil vrata za seboj.

Strl, poražen, pobit je stal Atma. Brzo letalo je zapustilo tla in švignilo v višino.

»Erik... Erik Truwor!« Atmin klic je prazno odmeval v ledenem ozračju. Nihče ga ni čul. Že se je manjšalo letalo, postajalo vedno manjše. Sedaj le še točka... Zdaj ga ni bilo več videti.

Ponižno je sklonil Atma glavo pred voljo usode. Vrnul se je v ledenik. Tam je našel daljnogled, našel mali žarilnik in iskal na temnečem se nebu, dokler ni ujel slike zrakoplova in se je ta prikazala na leči. Tedaj... Boj so vodile njegove oči... Boj, kakor ga ni bil še nikoli ugledal noben smrtnik... Boj vodene ukročene prirodne sile proti neomejenim prirodni silam nebesnega svoda.

Krik se je izvil Atmi iz prsi... Grozo je izražal njegov obraz... Njegov jezik je jecljal molitev... Klic na pomoč... Pokril si je obraz z rokami, da ne bi dalje gledal grozovite slike.

Obe veliki ameriški stranki socialistov in denarnih mogotcev je na enak način prehitel in iznenadil prevrat patriotov. Prve dni po padcu Cira Stonarda

je vladalo hromo presenečenje in začudenje v njih vrstah. Revolucijo je izvršila tretja mnogo mlajša, in po njihovem mnenju mnogo šibkejša stranka. Toda morali so videti, da večina ljudstva odobrava to revolucijo, morali so torej računati s silo dogodkov.

Voditeljem leveice je bilo jasno, da bi naletela revolucija, ki bi jo začeli oni, na najostrejši odpor desnice in da bi se mogli uveljaviti le po krvavih državljanskih bojih. Prav tak položaj pa bi nastal, ako bi podvezila desnica nov državni udar. In ni se vedelo, kakšno stališče bi zavzela nepoznana moč do krvavih sporov.

Tako je bilo patriotom mogoče, da izvršijo lastni program brez znatnega odpora. Mnogo gladkeje in bolj, kakor bi bila mogla to ena izmed obeh drugih strank.

Ameriško časopisje vseh barv je obujalo spomine na prejšnje srečne čase v devetnajstem stoletju, ko je bila Amerika prava dežela svobode in je domoljubnost sama odločala pri vseh političnih dejanjih. Z malimi izjemami so se pravično spominjali v člankih odstavljenega diktatorja. Cenili so njegovo veličino in izrazili mnenje, da je hotel najboljša za državo, čeprav niso bila njegova sredstva vedno prava.

V novi vladi je prevzel dr. Glosin zunanje zadeve. Dobil je to ministrstvo zaradi zasluga, da se je posrečila revolucija, in radi natančnega poznanja zunanje politike, ki so jo do tedaj vodile Združene države. Toda od prvega dne svoje službe je čutil, da stoji na nesigurnih tleh. Patriotje so se zmerom borili proti Ciru Stonardu. Dr. Glosin je bil odpadel šele ob dvanaesti uri od njega, ko je bil že tako dolgo njegovo voljno orodje. To ga je spravilo na slab glas odpadnika in njegovega imena se je prijel grd madež.